

یکشنبه 01 بهمن 1396 - 3 جمادی الاول 1439 - 21 ژانویه 2018

رحلت محدث کبیر شیعه "حاج شیخ عباس قمی" صاحب مفاتیح الجنان (1319 ش)

رحلت محدث کبیر شیعه "حاج شیخ عباس قمی" صاحب مفاتیح الجنان (1319 ش)

آیت‌الله حاج شیخ عباس قمی در سال 1256 ش (1294 ق) در شهر قم به دنیا آمد. در ابتدا از محضر آیت‌الله محمد ارباب قمی فیض برد و سپس در 21 سالگی راهی نجف اشرف گردید. وی در نجف از محضر فقیهان بزرگی همچون: علامه سید محمد کاظم برقی، میرزا محمد تقی شیرازی، شیخ الشریعه اصفهانی و سید حسن صدرکاظمی بهره برد و اجازات متعدد اجتهاد دریافت کرد. شیخ عباس قمی به علت علاقه بسیار به احادیث و اخبار، ملازم خاتم‌المحدثین، علامه میرزا حسین نوری گشت و بیشتر اوقات خود را در این مسیر صرف نمود و اجازه روایت نیز گرفت. وی به کمک حافظه قوی، تلاش پیگیر و علاقه وافری که به شناخت روایان و محدثان راستگو و نقل اخبار اهل بیت (ع) داشت به جمع‌آوری و آوری حدیث همت گماشت به طوری که در طی سالیان اقامت در نجف، از شاگردان طراز اول استاد خود بود. ایشان در حدود سال 1292 ش (1331 ق) ساکن مشهد شد و در آن‌جا به مدت بیست و دو سال، به تصنیف و تألیف و تدریس پرداخت. درس‌های اخلاق شیخ عباس قمی با استقبال کم نظیر طلاب و علمای شهر مواجه شد و نزدیک به هزار نفر در آن شرکت می‌کردند. ایشان پس از تأسیس حوزه علمیه قم، به دعوت آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری راهی این شهر شد و مدتی در آنجا اقامت نمود. در محضر پرفیض او، عالمان فرهیخته‌ی رای پرورش یافتند که حضرات آیات: سید حسین قمی، سید صدرالدین صدر، سید عبدالله شیرازی، حیدرقلی سردار کابلی، سید محمد هادی میلانی، محمد علی اراکی، سید محمدرضا گلپایگانی، سید محمود طالقانی و حضرت امام خمینی از آن جمله‌اند. محدث قمی گذشته از تبحر و استادی در علوم مختلف اسلامی، در ادبیات عربی و فارسی نیز عالمی چیره دست بود و به شعر و شاعری علاقه بسیار داشت و گاه خود نیز شعر می‌سرود. مجموعه آثار او متجاوز از هشتاد اثر است که در علوم مختلف به نگارش درآمده‌اند. آثار و نگاشته‌های شیخ عباس قمی در این علوم نشان از روح تلاشگر و عظمت علمی وی دارد. کلمات لطیفه، علم الیقین، نفس‌المهموم، منازل الاخره و... از جمله سی کتاب تألیف شده ایشان می‌باشد. همچنین مفاتیح‌الجنان، الجنان مهم، ترین و معروفترین اثر آن عالم ربانی است. سرانجام وی در اواخر عمر راهی نجف شد تا اینکه در 1 بهمن 1319 ش (23 ذی‌حجه 1359 ق) در 63 سالگی رحلت کرد و در نجف اشرف در جوار قبر استاد خود، میرزای نوری مدفون گردید.

" () (1348)

اول بهمن 1348 ش، سرآغاز سلسله درس‌های زیربنایی "ولایت فقیه" یا "حکومت اسلامی" بود که حضرت امام خمینی(ره) همزمان با رهبری حرکت سرنوشت‌ساز بسیج نیروهای جوان و دانشگاهی و تشویق آنان به مطالعه و بررسی قوانین همه جانبه اسلام، در حالی که چند سالی از تبعیدشان در نجف اشرف می‌گذشت، در طی دوازده جلسه در مسجد شیخ انصاری ارائه نمودند. این بحث علمی نه تنها حوزه‌های علمی و محافل علمی روحانیت را با بیانی مستدل و فقهی به اصل تفکیک ناپذیری دین و سیاست متوجه می‌نمود، بلکه محیطهای دانشگاهی را نیز با نظام سیاسی اسلام به عنوان یک تئوری کامل و الهی برای حکومت اسلامی آشنا می‌کرد و روح خودکم‌بینی و خودباختگی را از این محافل آشنا با فرهنگ غرب می‌زدود. سخنان حضرت امام خمینی در این جلسات پس از مدتی تبدیل به کتابی با همین عنوان گردید و علی‌رغم ممنوعیت و تدابیر شدید ساواک ایران، به طرق گوناگون و مخفیانه به دست مبارزان داخل کشور می‌رسید. هر چند این کتاب در ابتدا جز در میان پیروان امام خمینی بازتاب گسترده و مهمی نیافت اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شد.

(1340)

اولین اقدامی که پس از روی کارآمدن علی امینی به نخست وزیری، صورت گرفت، اعلام طرح اصلاحات ارضی و محدود کردن مالکیت بود. وی سعی داشت تا با انجام یک سلسله نمایش‌ها و فریب کاری‌ها، ایران را مدتی از انفجار دور داشته و خود را به عنوان دلسوز مردم و علاقه‌مند به روحانیت مطرح سازد. امینی خود را خدمت‌گزار ملت مسلمان و همگام با روحانیت نشان می‌داد؛ برای جلب افکار عمومی به دیدن علما و مراجع قم رفت. وی در اول دی ماه 1340 ش (13 رجب 1381 ق) توانست به بیت امام خمینی(ره) نیز راه پیدا کند ولی با شنیدن مطالبی که امام در زمینه دیکتاتوری و دودمان پهلوی و سلطه آمریکا بیان نمود، از فریب روحانیت ناامید شد. از آن طرف، تصمیم دولت بر اجرای اصلاحات ارضی و تحدید مالکیت، در بین بعضی از طبقات از جمله مالکین، مورد حُسن ظن آنها واقع نشد و تدریجاً در اطراف آن سرو صدا بلند شد و با اتحاد برخی گروه‌ها، امینی از هر طرف مورد حمله قرار گرفت. در روز اول بهمن 1340، از طرف دانش‌آموزان، تظاهراتی صورت گرفت. دانشجویان دانشگاه نیز به حمایت از دانش‌آموزان، دست به تظاهرات زده و در نتیجه بین آنها و پلیس زد و خورد شدیدی در گرفت. در این حادثه در حدود 200 نفر پلیس و دانشجو زخمی شدند و به تأسیسات و آزمایش‌گاه‌ها، دانشگاه تهران صدمات زیادی وارد آمد. پس از این حادثه، به دستور دولت، دانشگاه‌ها اطلاع ثانوی به 74 روز طول کشید، تعطیل شد.

" () (1312)

ابوالقاسم قزوینی مشهور به عارف در حدود سال 1262 ش، (1300 ق) در قزوین به دنیا آمد و تحصیلات قدیمه را در زادگاه خود فرا گرفت. وی به دو هنر خط و موسیقی اهتمام بیشتری ورزید و در این هنرها به شهرت دست یافت. وی همچنین به سرودن اشعار پرداخت و آثاری را پدید آورد. با آنکه شعر عارف قزوینی از لحاظ ادبی و فنون شعری دارای نقایصی بود، اما آنچه او را به شهرت و محبوبیت رساند، به کار بردن زبان مردم در شعر خود، در راه مردم گام برداشتن و در خدمت صاحبان زر و زور نرفتن بود. سرودن اشعار وطنی و هنر تصنیف‌سازی در نهضت مشروطه، ویژگی شعر عارف قزوینی بود و از این رهگذر، شوری در آزادی‌خواهان و مشروطه‌طلبان افکند. از این‌رو شهرت و حیثیت ملی وی برای تصنیف‌های وطنی اوست که در مواقع حساس سروده و با ملت ایران همدلی کرده است. کار بزرگ عارف، تحول عظیمی بود که در ترانه‌سرایی پدید آورد. دیگر از امتیازهای بزرگ تصنیف‌هایش آن است که خود، هم شاعر و موسیقی‌دان و هم آوازده‌خوان بود و تصنیف را با مهارت و استادی فوق‌العاده‌ای برای بیان مقاصد و مضامین ملی به کار می‌برد. زندگی عارف قزوینی، همواره با فقر و تنگدستی، سبب گردید تا آن که در پنجاه سالگی درگذشت و در همدان در کنار مقبره ابن سینا مدفون شد.

(1793)

وخامت اوضاع اقتصادی در فرانسه باعث شد تا لویی شانزدهم و هیأت حاکمه این کشور از نمایندگان طبقات مختلف جامعه برای اجتماع و یافتن راه حل کمک جویند اما در عمل، این طبقات اشرافی بودند که به منافع دست یافتند. با این پیش‌زمینه از اوایل سال 1789م انقلاب فرانسه وارد اولین مرحله خود شد و مردم خشمگین از اعمال مستبدانه لویی شانزدهم سر به شورش برداشتند.

آنها پس از به غنیمت گرفتن توپ و تفنگ از دولت، در 14 ژوئیه 1789م زندان باستیل، محل نگهداری زندانیان سیاسی را با خاک یکسان کردند و ضربه&rlm؛ای سخت و مستقیم بر حکومت دیکتاتوری وارد نمودند. در ادامه رویدادهای فرانسه، در دهم اوت 1792م، خاندان سلطنتی محبوس شدند و از سوی رهبران انقلاب، انقراض حکومت پادشاهی و تأسیس جمهوری اعلام گردید. ولی اتخاذ تصمیم نهایی درباره سرنوشت خانواده سلطنتی به عهده مجلس دیگری که کنوانسیون نامیده می&rlm؛شد محول گردید. بحث کنوانسیون درباره سرنوشت لویی شانزدهم 24ساعت به طول انجامید و در این مدت، یک یک اعضای کنوانسیون، پشت تریبون رفته و پس از اظهار نظر، رای خود را اعلام می&rlm؛کردند. در تمام مدت تشکیل جلسه، در اطراف کنوانسیون، تظاهراتی به طرفداری از صدور حکم اعدام لویی شانزدهم جریان داشت. در چنین جوی، تصویب حکم اعدام پادشاه فرانسه در کنوانسیون، امری طبیعی و اجتناب&rlm؛ناپذیر بود. در نهایت، این مجلس در 16 ژانویه 1793م، پیشنهاد اعدام لویی را داد؛ زیرا وجود لویی را خطر بالقوه&rlm؛ای برای جمهوری تازه تأسیس فرانسه می&rlm؛دانست. بدین ترتیب، لویی شانزدهم به جرم دیکتاتوری و نیز همدستی باکشورهای بیگانه محاکمه و در 21 ژانویه 1793 در 39 سالگی در میدانی که امروز به نام میدان کنکورده معروف است به وسیله گیوتین اعدام شد. نکته شگفت&rlm؛آور اینکه او با همه ضعف و زبونی که در حل مسائل زندگی&rlm؛اش از خود نشان داد، مرگ را با شجاعت و خونسردی استقبال کرد.

"&rlm؛ " (1924)

ولادیمیر ایلیچ اولیانف معروف به لنین رهبر انقلاب اکتبر 1917 روسیه، در 22 آوریل سال 1870م به دنیا آمد. اعدام برادر بزرگ وی به جرم شرکت در توطئه قتل الکساندر سوم، تزار روسیه، در لنین انگیزه سازمان&rlm؛دهی فعالیت برای براندازی حکومت تزاری را به وجود آورد. لنین 6 ماه پس از ورود به دانشگاه، به دلیل شرکت در تظاهرات دانشجویی و فعالیت&rlm؛های سیاسی اخراج شد و در سال 1893م سازمان زیرزمینی سوسیال دموکرات&rlm؛های روسیه را پایه&rlm؛ریزی کرد. لنین در اوایل سال 1895م به دلیل بیماری جهت مداوا عازم سوئیس و فرانسه شد. او در این سفر توانست با رهبران سوسیالیست اروپا و نیز سردمداران نظریه مارکسیسم روس ملاقات کند و شیوه مبارزه کمونیستی را بهتر از گذشته از آنان بیاموزد. لنین پس از چندی به روسیه بازگشت و مدت کوتاهی پس از آن در پی انتشار یک نشریه ضد دولتی دستگیر و پس از 14 ماه زندان به مدت سه سال به سیبری تبعید شد. او در تبعیدگاه کتاب&rlm؛های متعددی درباره ماهیت نظام سیاسی و اقتصادی تزار روس و نیز اهداف سوسیال دموکرات&rlm؛ها در روسیه انتشار داد و طرفدارانی پیدا کرد. لنین پس از تبعید راهی آلمان شد و به کمک آلمانی&rlm؛ها روزنامه&rlm؛ای به نام جرقه منتشر کرد که آن را به داخل روسیه می&rlm؛فرستاد. این روزنامه در ادامه فعالیت خود، نه فقط به عنوان یک ارگان انقلابی تبلیغاتی، بلکه به صورت یک عامل سازمان دهنده و هماهنگ کننده فعالیت&rlm؛های انقلابی در داخل روسیه شناخته شد. در سال 1903م حزب سوسیال دموکرات روسیه در نتیجه اختلافات داخلی به دو گروه تندرو و لیبرال تجزیه شد. گروه تندروها به بلشویک (اکثریت) و گروه لیبرال&rlm؛ها به منشویک (اقلیت) معروف شدند. این تجزیه و انشعاب ضربه بزرگی برای لنین که در پی ایجاد اتحاد بین مخالفان تزار بود محسوب می&rlm؛شد. با این حال، لنین در سال&rlm؛های بعد توانست با کمک گروه اکثریت یا بلشویک&rlm؛ها، حزب بلشویک را با خط مشی مبارزه علنی و مسلحانه علیه حکومت تزاری به وجود آورد. نقش لنین در تحریک کارگران کارخانجات و نیروهای مسلح موجبات خشم دولت موقت را که پس از استعفاي تزار نیکلای دوم، زمام امور را به دست گرفته بود، علیه وی فراهم آورد. در نتیجه لنین در ژوئیه 1917م با تغییر قیافه به فنلاند گریخت اما در اکتبر همان سال با تدابیر نظامی وسیع&rlm؛تری وارد روسیه شد. در این مرحله، لنین طی عملیات نیمه کودتایی - نیمه مردمی با حمله گروهی از سربازان نیروی دریایی وابسته به بلشویک&rlm؛ها به پایتخت و تصرف آن و پیشرویی&rlm؛های مرحله به مرحله، انقلاب روسیه را در 25 اکتبر 1917م (برابر با نهم نوامبر براساس تقویم جدید) به پیروزی رساند. با قدرت&rlm؛گیری لنین و روی کار آمدن دولت موقت، عناصر لیبرال قصد داشتند جنگ با آلمان و اتریش را ادامه دهند ولی لنین که با کمک آلمانی&rlm؛ها و قول و قرار قبلی با آنها به روسیه بازگشته بود می&rlm؛خواست به هر قیمتی شده به تعهدات خود برای متارکه جنگ عمل کند. از این&rlm؛رو در شش ماه اول زمام&rlm؛داری خود به وعده متارکه جنگ عمل کرد و با اعطای امتیازات گوناگون، صلح خفت بار با آلمان را پذیرفت. لنین در سال 1921م سیاست جدید اقتصادی خود را که متضمن آزادی&rlm؛هایی برای فعالیت&rlm؛های اقتصادی به مردم بود اعلام کرد ولی از سال 1922م به علت بیماری نتوانست بر اداره امور کشور تسلط یابد. در همین سال، لنین به کمیته مرکزی حزب کمونیست شوروی توصیه کرد تا مقام دبیر کلی به ژوزف استالین داده شود. اما استالین پس از قبضه این مقام، لنین را به بهانه استراحت به مکانی در پنجاه کیلومتری مسکو فرستاد و ارتباط وی را با خارج قطع کرد. در این زمان، لنین ضمن یادداشتی خواهان برکناری استالین شد ولی این نوشته سی سال بعد، و پس از مرگ استالین افشا گردید. لنین در سال&rlm؛های پس از پیروزی انقلاب تا زمان مرگش، هیچ گاه شاهد اوضاع آرام در روسیه نبود. دولت&rlm؛های بزرگ سرمایه&rlm؛داری اروپا و مخالفت نظامیان، سلطنت&rlm؛طلبان، رقبای سیاسی و حزبی و نارضایی&rlm؛های داخل مردم در گوشه و کنار روسیه به صورت عامل بازدارنده و فشار علیه لنین عمل می&rlm؛کردند. لنین موفق شد بنیان یک حکومت خفقان و دیکتاتوری را در جامعه روسیه پایه&rlm؛ریزی کند و با قتل تزار روس و خانواده&rlm؛اش، حکومت تزاری را سرنگون سازد. زمام&rlm؛داری لنین بیش از شش سال طول نکشید و سرانجام در 21 ژانویه 1924م بر اثر سکتة مغزی در 54 سالگی به کام مرگ فرو افتاد. جسد وی را پس از مومیایی شدن در یک تابوت شیشه&rlm؛ای در مقبره&rlm؛ای که برای او در میدان سرخ ساخته شد، قرار دادند.

(1887)

بنای برج ایفل در شهر پاریس به همت ایفل از جمله مهندسان برجسته فرانسوی در تاریخ بیست و یکم ژانویه سال ۱۸۸۷ میلادی آغاز شد. بنای این برج که امروزه از پدیده های بزرگ و دیدنی فرانسه و جهان به شمار می&rlm؛رود، در سال ۱۸۸۹م میلادی به پایان رسید. برج ایفل در سال ۱۸۸۹م به مناسبت صدمین سالگرد جشن انقلاب فرانسه افتتاح و از همان زمان، به عنوان یکی از نمادهای فرانسه به رسمیت شناخته شد. برای ساخت این برج طراحان بسیاری طرح های خود را ارائه دادند که در نهایت، «گوستاو ایفل» که سازنده پل بود و هم اکنون نامش نیز بر روی این برج گذاشته شده است با وجود مخالفت های بسیار، توانست طرح خود را به اثبات برساند. گفته می شود برای ساخت این برج حدود ۳۰۰ کارگر به مدت دو سال و دو ماه متوالی کار کردند تا نهایتا در ۳۱ مارس ۱۸۸۹م این برج که حدود ۳۲۴ متر ارتفاع دارد را به پایان رساندند. در حال حاضر با گذشت سال ها از ساخت آن، هر ۷ سال یک بار با مصرف ۵۰ تن رنگ آن را به تمیز ترین شکل نگاه می دارند و با ۳۵۲۱۰۰۰ وات برق روشنایی آن را تأمین می کنند. این برج با ۱۶۶۵ پله سالانه هزاران هزار بازدیدکننده را به شهر پاریس می کشاند که البته آن ها می توانند با وجود پله های بسیار زیاد، از طبقه دوم به بعد را با آسانسور به طبقه آخر بروند. برای آسانسور این برج برنامه منظمی تهیه دیده شده است که تعمیرات آن به موقع انجام شود. طبق آنچه برآورد شده است، این پل حدود ۷۳۰۰ تن وزن دارد که مطمئنا نگهداری آن و جابه جا شدن صد ها هزار گردشگر باید طبق رعایت مسائل ایمنی صورت پذیرد. برج ایفل از سه طبقه تشکیل شده است. در این طبقات رستوران های بسیار گران قیمتی وجود دارد که غذاهای فرانسوی و حتی روسی بسیار مرغوب را برای بازدیدکنندگان مهیا می کنند. البته هزینه این مرغوب بودن با ارتفاع رستوران انتخابی، رابطه بسیار مستقیم دارد! منظره ای که از بالای برج ایفل به چشم می خورد، در هوای بعدازظهر بسیار زیبا تر است. عصر ها این برج عظیم که با اختلاف دما و گرم تر شدن هوا تا ۶ اینچ تغییر سایز می دهد، منظره ای چشمگیر در برابر گردشگران قرار می دهد. این برج، هر سال بیش تر از ۶ میلیون بازدیدکننده را به سوی خود می کشاند.